

LUDZIE I SPRAWY

SZLAKIEM znaczka

KATARZYNA ŚWIERZ

Znaczek turystyczny jest siłą, która prowadzi do celu. Jest wartością dla każdego kolekcjonera, wartością niematerialną. W tym drewnianym krążku najważniejsze jest to, co turysta zobaczy i pozna. Znaczek tak jak fotografia utrwała w pamięci fakt zwiedzenia miejsca turystycznego. Nie można go kupić nigdzie indziej jak tylko w miejscu odwiedzanym przez turystę. O tej niezwykłej pasji opowiada Jarosław Nikodem, Kierownik Działu Informatyki.

Nie ukrywam, że jestem zaskoczona Twoją pasją – zbierasz znaczki turystyczne...

Tak, od niedawna. W zeszłym roku byłem wraz z żoną i synem na wycieczce. To była wyprawa na Wielką Raczę. Właśnie tam syn kupił pierwszy drewniany krążek. Do znaczka była dopięta karteczka z krótkim opisem i stroną internetową.

... i to był początek rodzinnej pasji?

Tak można powiedzieć. Zbieranie znaczków stało się formą łączącą wypoczynek z wiedzą i okazją do poznania nowych miejsc.

Skąd wziął się znaczek turystyczny?

Znaczek narodził się w Czechach. W 1997 r. dwóch instruktorów skautingu, aby zmobilizować młodych ludzi do chodzenia po górach, wypaliło na drewnianych krążkach 10 celów turystycznych. Skauści mieli za zadanie zdobyć wszystkie te krążki. W zamian mogli otrzymać nagrodę specjalną. Krążki mogli zdobyć tylko w tych miejscach, które były uwidocznione na wypalanej grafice. Okazało się jednak, że znaczki zostały wykupione przez zwykłych turystów, zanim dotarli do nich skauści. Wtedy właśnie narodził się pomysł zachęcający ludzi do wyjścia z domu i poznawania własnego kraju. Ta idea prędko się rozwija. Obecnie jest już prawie 4000 miejsc w 15 państwach oznaczonych znaczkiem turystycznym. Najwięcej jest ich w Czechach. W Polsce mamy ich na razie 218.

Czym on się charakteryzuje?

Znaczek turystyczny jest oryginalną pamiątką. To drewniany 6-centymetrowy krążek z wypalonym wizerunkiem atrakcji turystycznej. Znaczki przedstawiają miejsca godne odwiedzenia, muzea, schroniska, parki, miasta. Jego forma i wielkość są

takie same, ale każdy przedstawia inną grafikę i ma doczepioną karteczkę, na której są m.in. numer i kupon z flagą danego państwa. Na karteczce jest również mała naklejka, taki samoprzylepny zmniejszony znaczek, który można wkleić do specjalnego Dziennika Kolekcjonera, dodać opis trasy i przybić pieczętkę. Nadany numer służy do gry kolekcjonerskiej.

Na czym polega ta gra?

Turysta, w momencie kiedy zbierze 10 znaczków z kolejnymi numerami, otrzymuje tzw. znaczek kolekcjonera. Posiada on wizerunek zwierzęcia z Czerwonej listy zwierząt ginących i zagrożonych.

Czy w swojej kolekcji posiadasz już znaczek kolekcjonera?

Tak. Udało mi to całkiem niedawno, dokładnie w sierpniu br. zdobyłem znaczek z Rysianki, który pozwolił mi na zdobycie znaczka kolekcjonera. Myślę, że niebawem będą następne.

Czyli zdobycie znaczka kolekcjonera nie jest łatwe?

Niestety nie jest łatwo zdobyć 10 kolejnych numerów. Jeden numer może być na północy kraju, a kolejny na południu. Dlatego zdobycie ich wymaga czasu, cierpliwości i wytrwałości.

Kto może zgłosić miejsce do nadania znaczka turystycznego? I kto decyduje o nadaniu?

Zgłoszenia miejsca „godnego” posiadania znaczka turystycznego mogą dokonać dane instytucje, np. muzeum, schronisko, skansen, bezpośrednio do centrali w Złotym Stoku, lub turyści kolekcjonerzy, wpisując propozycję np. na forum dyskusyjnym strony. Jest tam specjalny temat „Promocja ZT”, gdzie można wpisywać swoje propozycje. O nadaniu znaczka turystycznego decyduje Centrala Znaczków Turystycznych. Po zaakceptowaniu propozycji i wyrażeniu zgody zarządcy obiek-

Największym znaczkiem turystycznym jest krążek o średnicy 1 m, grubości 10 cm i wadze 40 kg, wykonany z drewnianych belek, sklejonych i oszlifowanych oraz pręta o grubości 30 mm. Na znaczku została uwidoczniona grafika przedstawiająca turystów idących do starej, już nieistniejącej wieży na szczycie góry Pradziad. Znaczek został wydany z okazji Targów Regiontour w Brnie w 2008 r. w 10. rocznicę powstania pierwszego znaczka. Został oficjalnie odsłonięty 10 stycznia 2008 r. Można go zobaczyć na wystawie w Muzeum Rekordów i Ciekawostek. Obecnie znajduje się w siedzibie firmy Turistické známky w Rýmařově.

tu, wykonywany jest projekt i powstaje znaczek turystyczny.

Czy zgłosiłeś jakieś miejsce w celu nadania znaczka? A może chcesz zgłosić?

Tak zgłosiłem zamek i pałac w Będzinie. Czekam na odpowiedź. **Skąd możemy wiedzieć, czy w miejscu, do którego się wybieramy, jest znaczek turystyczny?**

Najprościej wejść na stronę internetową. Można sprawdzić miejsca znaczkowe na mapie lub w wykazie. Właśnie w ten sposób planuję rodzinne wycieczki „Szlakiem znaczka”. Można też skorzystać z mapy wydanej w tym roku z miejscami, które posiadają znaczek turystyczny.

Czy w Polsce jest jakiś region, gdzie znaczków jest najwięcej?

Największe zagęszczenie występuje w woj. dolnośląskim. Od dłuższego czasu spędzamy tam urlop. Liczba znaczków i bliskość czeskiej granicy sprawia, że jeżeli na letni wypoczynek do wyboru mam Sudety albo Sudety to wybieram... Sudety :) Z tego rejonu mam już 23 znaczki.

Jestem pod wrażeniem, że w ciągu roku zdobyłeś taką wiedzę na temat znaczków... Czy taka pasja czegoś uczy?

Przed wszystkim uczy nas systematyczności i cierpliwości, nie nabywamy ich od razu wszystkich. Znaczek motywuje nas do wyjścia z domu, poznania, obejrzenia, zwiedzenia. Bardzo często zdarza się, że właśnie dzięki znaczkowi dowiadujemy się o miejscach dotąd nam nieznanach i nierzadko znajdujących się niedaleko. Coraz więcej atrakcji turystycznych posiada znaczek, dzięki temu coraz więcej osób dowiaduje się o godnych zwiedzenia miejscach. Dzięki znaczkowi poznajemy ludzi o tych samych zainteresowaniach, chociaż każdy z nas jest inny, przyświeca nam jeden cel – ich kolekcjonowanie.

Czy są organizowane spotkania kolekcjonerów, podczas których mogą wymienić się swoimi doświadczeniami?

Oczywiście. Powstała społeczność ludzi, którzy mają te same zainteresowania. Chcą się spotykać, wymieniać doświadczeniami, dzielić wrażeniami, a przede wszystkim turystycznie poznawać swój kraj. Takim fantastycznym pomysłem na integrację ludzi o tych samych zainteresowaniach są spotkania kolekcjonerów.

Byłeś już na takim spotkaniu?

Tak. Pierwszy raz w styczniu tego roku spotkaliśmy się z kolekcjonerami woj. śląskiego. W ubiegłym roku odbyło się I Ogólnopolskie Spotkanie Kolekcjonerów w Bílé Vodě w Czechach.

Jakie zbiory posiadasz w swojej kolekcji?

Obecnie posiadam 51 znaczków polskich, 28 czeskich oraz trzy słowackie.

To chyba bardzo dużo jak na roczną kolekcję?

Nie wiem, czy to dużo, czy mało. Dla nas liczy się sam fakt kolekcjonowania.

Czy znaczki zajmują jakieś szczególne miejsce w Twoim domu?

Nie wiem, czy jest nim tekturowa tuba :), ale myślę, że w niedalekiej przyszłości znajdę takie.

Na zakończenie chciałam zapytać, czy jest takie miejsce, z którego chciałbyś mieć znaczki?

Tak. Mam w planie zwiedzić Jeseniki u naszych południowych sąsiadów. To miejsce, gdzie znaczek się narodził.

Dziękuję za rozmowę.

Dziękuję.

Z synem Michałem, który zainicjował rodzinną pasję

Ranking państw biorących udział w propagowaniu znaczka turystycznego według największej liczby miejsc posiadających znaczek turystyczny

1. CZECHY	9. WĘGRY
2. SŁOWACJA	10. SZWAJCARIA
3. UKRAINA	I LICHTENSTEIN
4. NIEMCY	11. WŁOCHY
5. POLSKA	12. RUMUNIA
6. AUSTRIA	13. HOLANDIA
7. WIELKA BRYTANIA	14. SŁOWENIA
8. ROSJA	15. USA

Znaczek turystyczny to produkowany ręcznie okrągły, drewniany krążek o średnicy 60 mm i grubości 8-10 mm. Posiada metalowe oczko do zawieszenia. Awers i rewers przeważnie są takie same. Jest pamiątką z naturalnego materiału – drewna, bez użycia barwników, farb, lakierów, w 100 proc. ekologiczną. Składa się z trzech elementów: znaczka, karteczki i naklejki